

CZU 082:378.4(478-25)=135.1=161.1
C 65

**Conferința Tehnico-Științifică a Colaboratorilor, Doctoranzilor și Studenților,
1-14 decembrie, 2016 / Univ. Tehn. a Moldovei. – Chișinău: Tehnica-UTM, 2017 – . –
ISBN 978-9975-45-500-8.**

Vol. 2. – 2017. – 438 p. – Texte: lb. rom., engl., rusă. – Rez.: lb. rom., engl., rusă.
– Bibliogr. la sfârșitul art. – Referințe bibliogr. în subsol. – ISBN 978-9975-45-502-2.
1 disc optic electronic (CD-ROM): sd., col.; în container, 15 x 15 cm.
Cerințe de sistem: Windows XP/Vista, 64 Mb hard, PDF Reader.

082:378.4(478-25)=135.1=161.1
C 65

Bun de tipar 11.09.17

Comanda nr. 68

În formă electronică

U.T.M., 2004, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 168
Editura „Tehnica-UTM”
2045, Chișinău, str. Studenților, 9/9

ISBN 978-9975-45-500-8
ISBN 978-9975-45-502-2 (Vol. 2)

© UTM, 2017

IMPLEMENTAREA LA NIVEL NAȚIONAL A STANDARDELOR EUROPENE: PROVOCĂRI ȘI OPORTUNITĂȚI

Marcel Gîrbu

Universitatea Tehnică a Moldovei

Abstract: Republica Moldova, ca țară europeană, ce împărtășește valori comune cu Uniunea Europeană, s-a angajat prin semnarea Acordului de Asociere să pună în aplicare și să promoveze aceste valori, să urmeze calea alinierii la practicile europene, preluând legislația și standardele europene. Obiectivul esențial al sistemului de standardizare european este obținerea unui grad avansat de armonizare la nivel european și la nivel național. Această armonizare este considerată atinsă atunci când un produs sau serviciu, fiind conform unui standard național al unui stat membru al UE, este conform și standardelor naționale ale altor state membre UE.

Cuvinte cheie: Standardizare, armonizare, standarde interstatale, Piața Unică Europeană.

Având în vedere alegerea și aspirațiile europene ale Republicii Moldova, integrarea europeană reprezintă nu doar un vector al politicii interne și externe, ci și o forță majoră de coeziune politică și socială. În contextul procesului de integrare europeană, Republica Moldova are obligația de a armoniza legislația națională cu cea a UE prin preluarea standardelor europene în calitate de standarde naționale. Deocamdată procesul de implementare a standardelor europene este în derulare, principalele sectoare industriale fiind în continuare dominate de standardele GOST adoptate în anii '70 și '80 și care nu mai reflectă realitățile din ziua de azi în ceea ce privește progresul tehnic și practicile administrative.

Una din constrângerile principale în procesul de implementare a standardelor europene se rezumă la interesul scăzut al sectorului privat privind activitatea de standardizare, luând în considerare faptul că implementarea cu succes a standardelor europene nu este posibilă decât prin implicarea activă a părților interesate, inclusiv a mediului de afaceri. Totodată, aplicarea standardelor poate fi costisitoare, dat fiind faptul că sectorul privat nu dispune de expertiza tehnică necesară. Un alt factor care subminează procesul de implementare a standardelor europene este orientarea exporturilor către țările CSI în care predomină standardele GOST. Dat fiind faptul că la momentul de față tot mai multe exporturi sunt reorientate spre Uniunea Europeană și standardele europene în sine prezintă avantaje economice considerabile, este important de a sensibiliza mediul de afaceri și societatea civilă cu privire la valoarea adăugată a implementării standardelor europene. O importanță deosebită reprezintă deschiderea către piața europeană și beneficiile pentru consumatori în ceea ce privește calitatea produselor și serviciilor.

Standardele reprezintă documente care definesc criteriile de calitate pentru produse și servicii, precum și pentru activitatea de producere. Acestea sunt documente coerente și consecvente, elaborate în cadrul comitetelor tehnice care sunt coordonate de către organismul național de standardizare și asigură depășirea barierelor tehnice dintre diferite domenii de activitate și diferite politici comerciale. Scopul standardelor este de a optimiza producția, de a aplica pe larg bunele practici dintr-un domeniu, de a servi interesul public și de a promova cooperarea internațională. Standardele europene există practic în toate domeniile economice, în total fiind aproximativ 57.000 (standarde europene elaborate de CEN, CENELEC și ETSI).

Gradul de implementare a standardelor europene și internaționale reprezintă ponderea standardelor europene și internaționale din numărul total de standarde moldovene în vigoare.

În total, organismul național de standardizare a adoptat circa 27.700 de standarde naționale, dintre acestea 18.000 sunt standarde interstatale (GOST), adoptate ca standarde naționale, 7.131 – standarde europene (EN), 2.354 – standarde internaționale (ISO) și 210 standarde naționale originale.

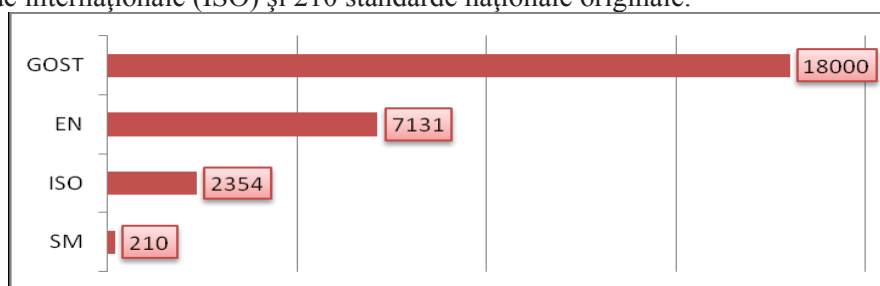

Fig.1. Standardele naționale în funcție de tipurile de standarde și numărul lor

Comparativ cu alte state, în care acest indicator este de:

- 9,2% în Rusia (din totalul de 27.412 standarde naționale, 2.521 sunt standarde europene și internaționale)
- -10,1% în Republica Belarus (din totalul de 28.170 standarde naționale, 2.862 sunt standarde europene și internaționale)
- 23,1% în Ucraina (din totalul de 27.494 de standarde naționale, 6.360 sunt standarde europene și internaționale)
- 74% în Marea Britanie.

Acordul de Asociere semnat de Republica Moldova cu UE prevede implementarea standardelor UE, ceea ce va permite producătorilor moldoveni să exporte fără restricții produsele lor pe Piața Europeană. Având aceleași standarde, asigurăm comparabilitatea produselor, totodată obținând accesul la o piață de 500 milioane de consumatori. Standardele asigură sănătatea și securitatea întregii societăți, precum și protecția mediului ambiant. Standardele specifică cerințe care contribuie la asigurarea condițiilor de lucru favorabile și nepericuloase și a securității muncii în vederea prevenirii și evitării accidentelor. Totodată, standardele ajută la prevenirea plasării pe piață a produselor periculoase, asigurând astfel sănătatea și securitatea consumatorilor. În același timp, aplicarea standardelor contribuie la utilizarea corectă a deșeurilor și la reducerea poluării. În acest mod, unele standarde europene (numite „standarde armonizate”) permit companiilor să se asigure că produsele fabricate corespund prevederilor directivelor europene specifice sau reglementărilor în vigoare. Cei care implementează aceste standarde beneficiază de „prezumția de conformitate” cu cerințele legale relevante.

Astfel, standardele europene:

✓ Contribuie la îmbunătățirea calității produselor și serviciilor oferite pe piață. Standardele europene oferă linii directoare care, dacă sunt corect aplicate, asigură faptul că produsul sau serviciul va satisface o serie de caracteristici specifice de calitate, care corespund cerințelor consumatorilor. Standardele europene facilitează menținerea unui nivel înalt al calității produselor atât la nivelul de proiectare și producere, cât și pe parcursul întregului lanț de aprovizionare, ceea ce este valabil și pentru oferirea serviciilor.

✓ Facilitează pătrunderea companiilor pe noi piețe de desfacere și acces la consumatorii atât din spațiul european, cât și din întreaga lume. În acest sens, standardele europene oferă oportunitatea de a pătrunde pe Piața Unică Europeană și de a stabili contacte cu peste 500 milioane de potențiali clienți din spațiul european.

✓ Contribuie la reducerea costurilor de producție și realizarea de economii, precum și la minimizarea deșeurilor și îmbunătățirea eficienței. Astfel, la nivel european – standardele au devenit un important instrument strategic în sporirea competitivității întreprinderilor. Standardele facilitează competiția prin oferirea consumatorilor diverselor opțiuni de alegere între diferiți producători care oferă aceleași produse sau servicii. În același timp, standardele contribuie la minimizarea deșeurilor și îmbunătățirea eficienței, spre exemplu – standardele europene care respectă principiile unui design ecologic reprezintă instrumente importante pentru reducerea consumului de energie, ajutând astfel consumatorii să facă unele economii.

✓ Oferă accesul la cele mai recente cunoștințe și la cele mai inovatoare soluții. Standardele europene sunt elaborate de către experți din diferite țări ale lumii, astfel asigurându-se difuzarea cunoștințelor și experienței acestora într-un domeniu anumit. Totodată, aceste standarde periodice sunt supuse revizuirii, în vederea asigurării faptului că acestea corespund celor mai recente cunoștințe în domeniul tehnologic și științific, precum și faptul că acestea corespund necesităților actuale ale pieței și prevederilor legislative.

În concluzie, adoptarea standardelor europene creează o serie de posibilități pentru agenții economici autohtoni, dar și pentru economia națională în general, precum:

1. integrare în spațiul economic european;
2. diversificarea piețelor de desfacere;
3. oferirea unor produse mai sigure și mai calitative pentru consumatorii locali;
4. conformarea cu aquis-ul comunitar;
5. adoptarea graduală și asistență tehnico-financiară.

Concluzii

UE este cel mai important partener comercial al Moldovei, acoperind circa 45% din comerțul extern al țării. O integrare economică mai aprofundată prin intermediul ZLSAC va reprezenta un impuls puternic pentru creșterea economiei țării. Fiind un element principal al Acordului de Asociere, ZLSAC va crea

oportunități de afaceri în Moldova, va promova o modernizare economică reală și va facilita integrarea acestuia în sectorul produselor din UE.

Bibliografie

1. www.acreditare.md – pagina-web oficială a Centrului Național de Acreditare "MOLDAC"
2. http://ec.europa.eu/growth/sectors/construction/product-regulation/index_en.htm
3. <http://www.mdrap.ro/constructii/-4218/-4398>
4. Ghidul Acordului de Asociere dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană. Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova (<http://www.mfa.gov.md>; www.dcfta.md)